

EDİTÖRDEN

Ticari hayatın tarihi ile berabere ortaya çıkan muhasebe denetimi; sanayi devrimi içinde iktisadi işletmelerin sermaye şirketi olarak kurulmaya başlamasıyla beraber, gelişmeye ve yenilenmeye başlamıştır. Başlangıçta asıl amaç; muhasebe kayıtlarında olabilecek hata ve hileleri ortaya çıkarmak iken, 20. yüzyılın ilk yarısından itibaren bu anlayış etkisini yitirerek yerine finansal tablolarındaki (özellikle bilançolarda) yer alan bilgilerin doğruluğunu araştırmak olmuştur. Diğer bir ifadeyle muhasebe denetimindeki bu süreç; belge denetimi yaklaşımından mali tabloların denetlenmesi yaklaşımına geçiş şeklinde gerçekleşmiştir.

Muhasebe denetimi anlayışında yaşanan bu değişim süreci, diğer disiplinlerinde beraber kullanımını gerekli kılmıştır. Özellikle istatistik biliminin aktif olarak kullanılması ve iç kontrol sisteminin öneminin anlaşılması sonucu muhasebe denetiminde yeni bir yaklaşımın ortaya çıkmıştır. Sistemlere dayalı denetim yaklaşımı olarak tanımlanan bu yaklaşım halen etkisini sürdürmekle beraber, 2000'li yıllarda risk odaklı denetim yaklaşımı, bu yaklaşıma ek olarak denetim literatüründe yerini almıştır.

Bilgi teknolojilerindeki hızlı gelişimler ve bu gelişimlerin sonucu ortaya çıkan ihtiyaçlar sonucu muhasebe denetimi de kendini yenilemiş günümüzde faaliyet denetimlerinin yanı sıra sürekli denetim olgusunu da bünyesine katmıştır. Şüphesiz bilgi teknolojilerindeki gelişim ve dönüşüme bağlı olarak, muhasebe denetimi de kendisini hızla yenileyecek ve değişik denetim türleri ortaya çıkacaktır.

Öte yandan ortaya çıkışı oldukça eskiye dayanan muhasebe denetimi olgusuyla ülkemiz yeni karşılaşmaktadır. 1970'li yıllarda dış kaynaklı sermayeden faydalanmak isteyen Türk işletmeleri ilk defa muhasebe denetimi zorunluluğu ile karşılaşmış, daha sonraki yıllarda bu zorunluluk ivme kazanmıştır.

Yabancı sermaye tarafından talep edilen muhasebe denetimi olgusu karşısında, Türk mali sistemi 1987 yılında yasal olarak bağımsız denetimle tanışmıştır. Bu yıllarda önce bankalar daha sonra da sermaye piyasasına tabi işletmeler açısından bağımsız denetim zorunlu hale getirilmiştir. Bu zorunluluğun sonucu olarak da Sermaye Piyasası Kurulu 1988 yılında yayımlanmış olduğu tebliğle bağımsız denetim yasal nitelik kazanmıştır.

Yeni Türk Ticaret Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle daha geniş bir alana yayılan bağımsız denetim, akademik camiada da yapılan yayımlar ve araştırmalarla beslenmeye başlanmıştır. Bu bağlamda da, Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF dergisi muhasebe denetimiyle ilgili olarak özel bir sayı çıkararak, denetim literatürüne katkı yapmayı hedeflemektedir. Bu amaçla, bu sayıya makaleleriyle katkıda bulunan değerli bilim insanlarına ve bizlere bu imkanı sağladığı için Süleyman Demirel Üniversitesi rektörü Prof. Dr. H.İlker ÇARIKÇI'ya, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Murat OKCU'ya ve de İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi Editörü Prof. Dr. M. Zihni TUNCA'ya teşekkür ederiz.

Ekim - 2016

Prof. Dr. Hayrettin USUL

Konuk Editör